

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1278
Tarih : 01-03-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ev işlerinde çalışan Ev İşçisi kadınların görünmez kılınan emeklerinin görünür kılınması, çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Ev işi, evin belirli bir üyesi veya tüm aile fertleri için evde veya aile fertleri için icra edilen her tür iştir. Bu işler arasında, çocuk, hasta ve özürlü bakımı, ev temizliği, yemek yapma, ütü yapma, çamaşır yıkama, bahçe bakımı, evin güvenliğini sağlama ve ailenin şoförlüğünü yapma gibi çok çeşitli işler yer alır.

Kapitalist üretim ilişkileri içerisinde kadın emeği kötü koşullarda ve üstelik en ucuz iş gücü olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Maruz kalınan yoğun sömürü ilişkileri kadının emek gücünü sermayeye eklemlemekle kalmıyor aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden ve yeniden üretilmesini de sağlıyor. Dünyanın her yerinde hükümetler kadın istihdamını arttırmak için sermayeyi önceleyen ve "mucizevi çözümler" olarak sunulan esnek istihdam biçimlerini (kısmi zamanlı çalışma, belirli süreli çalışma, özel istihdam büroları üzerinden geçici çalışma vb.) yasalaştırarak hayata geçiriyorlar. Nitekim Türkiye ve dünyada milyonlarca kadın, düşük ücretle, güvencesiz, örgütsüz bir biçimde adeta modern köleler gibi çalıştırılmaktadırlar.

Modern köleler içerisinde emeği görünmez kılınan ve ev işlerinde çalışan kadınların sorunları da ayrı bir başlık altında incelenmesi gereken bir istihdam biçimi olarak gündemdeki yerini korumaya devam etmektedir.

ILO verilerine göre, dünyada ve Türkiye’de kendine ait olmayan bir evde çalışan 100 milyonun üzerinde ev işçisi var. Bu işçilerin yüzde 82’si ise göçmen kadınlar ve genç kadınlardan oluşuyor.

Kadın istihdamının yarısını oluşturan ve kayıt dışı istihdam edilen ve modern köle konumundaki ev işçileri ILO’nun tanımına göre, *“bir başkasının evinde ürettiği hizmet karşısında ücret alan, ücret karşılığında bir başka evde çocuk-yaşlı bakımı, temizlik, aşçılık, bahçıvanlık gibi işlerde çalışan”* kesimleri kapsıyor. Ev işçileri sigortasız, güvencesiz ve sendikasız çalışma koşullarıyla aynı zamanda emekleri de görünmez kılınıyor. Her gün birçok ev emekçisi kadın kötü muameleye, sömürüye, her türlü şiddete, psikolojik ve cinsel tacize maruz kalıyor.

Kendi evinde veya bir başkasının evinde çalışan kadınların yaygın bir şekilde karşılaşılan meslek hastalıkları; menüsküs, bel ve boyun fıtığı, astım, kas yırtılmaları, strese bağlı hastalıklar vb. hastalıklardır. Meslek hastalıkları iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle önlenememektedir.

Türkiye’de sadece 2011 yılı içinde 51 ev işçisi kadın gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle iş cinayetleri sonucu hayatını kaybetti. 400’den fazla ev emekçisi kadın taciz ve tecavüze uğrarken, 3 bin kadar ev işçisi kadın iş kazasına uğradı.

Ev işçisi kadınların aldıkları ücretler emeklerinin karşılığı karşılamıyor. Eşit işe eşit ücret sorunu burada da karşımıza çıkıyor. Kadınların yaptıkları işler görece daha değersiz. Zaten yapılması gereken, görünmez kılınan işler olarak değerlendirildiğinden ücretleri de bu işi

yapanlardan biri kadın diğeri erkekse eğer, kadın daha az ücret alıyor. Bu da kadın emeğinin değersiz görülmesinden kaynaklı. Ev işçisi kadınların aldıkları ücretler diğeri iş kollarında çalışan kadınlardan da daha düşük seyrediyor.

Ev işçisi kadınlarının gün boyunca evde yaptıkları işlerin saat üzerinden hesaplandığında, aynı saat sürecinde ücretli çalışanlara göre daha fazla ücret kazanmaları gerektiği yapılan araştırmayla doğrulandı.

6 bin anne üzerinden yapılan araştırmaya göre; alışveriş, temizlik, yemek pişirme, temizlik, bulaşık yıkama, çocukları okula götürüp getirme ve çeşitli aktivitelere taşınması gibi işler için haftalık harcanan süre 94 saat. Bu durumda ücretsiz çalışan ev emekçisi bir kadının, saat ücretlerine göre yıllık 85 bin euro kazanması gerekiyor.

Sonuç olarak “ev hizmetleri”nin mesleki standartları bulunmamaktadır. Mesleğin net bir tanıma kavuşturulması ve hizmetlerin sınıflandırılması gerekmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün ev işçilerine, örgütlenme-toplu pazarlık dahil temel haklardan yararlanma yolunu açan sözleşmenin onayını da kapsayan ve ev işçilerinin haklarını koruyacak yasal bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda ev emekçilerinin sorunlarını ve çözüm yollarını araştırmak üzere bir meclis araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.

1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

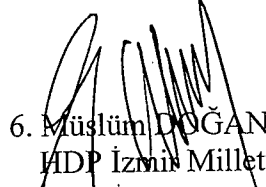
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

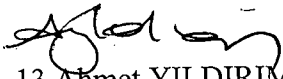
8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

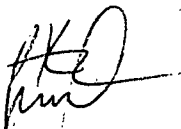
11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17. Ayçan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

20. Leyla BERLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21. Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23. Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24. Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27. Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28. Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili